

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžo/9/2016
Identifikačné číslo spisu: 1014200361
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1014200361.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Hatalovej, PhD., v právnej veci žalobkyne: X. O., nar. XX.XX.XXXX, J., právne zastúpenej: Prosman a Pavlovič, advokátska kancelária, s.r.o., Hlavná 31, Trnava, proti žalovanému: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Dobrovičova 12, Bratislava, za účasti: 1/ E. E., narodený dňa XX.XX.XXXX, S., 2/ X. E., narodený dňa XX.XX.XXXX, G., právne zastúpených: JUDr. Tomáš Klieštenec, M. Waltariho 7, Piešťany, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 125/2014-430 zo dňa 17.01.2014, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/44/2014-99 zo dňa 21.07.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/44/2014-99 zo dňa 21. júla 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I

Predmet konania

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 125/2014-430 zo dňa 17.01.2014, ktorým došlo k zrušeniu skoršieho rozhodnutia žalovaného sp. zn. OPÚ-B2013/00165 zo dňa 17.09.2013, ktorým v mimo odvolacom konaní Obvodný pozemkový úrad v Trnave zrušil rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Trnave, odbor prvostupňového rozhodovania č. K2013/00952 zo dňa 07.05.2013, ktorým sa rozhodlo o navrátení vlastníckeho práva k pozemkom. Žalobkyni právo na náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že tento v predmetnej veci po preskúmaní spisového materiálu a administratívneho spisu žalovaného dospel k záveru, že neboli zistené

žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia. Žalovaný sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, ktoré uviedol vo svojom odvolaní.

V danej veci musel konajúci súd posúdiť, či list E. a X. E. zo dňa 22.04.2013 doručený na Obvodný pozemkový úrad, v ktorom sa sťažujú, že podanie zo dňa 24.06.2004, ktorým si uplatnili nárok na vrátenie vlastníctva podľa zák. 503/2003 Z. z. a bolo im priznané vlastníctvo k spoluvlastníckym podielom a nárok na náhradu za nevydané pozemky pôvodne patriace G. E. a Z. E., pričom však z podielu Z. E. každému boli priznané iba čiastky 1/4, bol podaný ako nová žiadosť vo veci, ktorú by mal správny orgán posudzovať ako oneskorenú, čo tvrdí žalobca vo svojej žalobe, alebo či je to žiadosť o vybavenie neriešenej časti pozemku po Z. E..

Krajský súd sa plne stotožnil s názorom žalovaného, že listom zo dňa 22.04.2013 E. a X. E. nepodali novú žiadosť vo veci, ale poukázali na to, že žiadosť zo dňa 24.06.2004 nebola v plnom rozsahu vybavená a preto žiadali jej celkové vybavenie, a to zostávajúci neriešený spoluvlastnícky podiel Z. E. vzhľadom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. 1 ÚS 123/2010.

Obvodný pozemkový úrad v Trnave v konaní pokračoval a vydal ďalšie rozhodnutie vo veci č. K2013/00952 zo dňa 07.05.2013, ktorým rozhodol o časti podielu pôvodnej vlastníčky Z. E. vo veľkosti 1/4 z podielu pôvodnej vlastníčky pre každú oprávnenú osobu, ktoré neboli riešené v predchádzajúcom konaní, čo je priamo v tomto rozhodnutí uvedené. To, že správny orgán riešil žiadosti jednotlivých oprávnených osôb viacerými rozhodnutiami po častiach nie je podľa súdu prvého stupňa pre ich zložitosť nezvyčajné, pričom každé z týchto rozhodnutí spĺňa náležitosti v zmysle § 46 Správneho poriadku a je v súlade s reštitučným zákonom a nevykazuje takú vadu, ktorá je dôvodom na jeho zrušenie alebo zmenu, a preto sa E. a X. E. ani neodvolali. Správny poriadok nevyklučuje, keď je špecifická reštitučná vec riešená viacerými rozhodnutiami.

Žalobcovo tvrdenie, že v danom prípade ide o výlučne nový samostatný návrh na začatie konania vo veci navrátenia vlastníctva k pozemkom podľa § 5 ods. 1 zákona je účelové z dôvodu zamietnutia žiadosti z roku 2008 na zámenu pozemkov a to parcely č. 10138/34 o výmere 20975 m² zapísanej na LV č. XXXX pre k. ú. I..

Vzhľadom na uvedené krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že správne orgány dostatočne zistili skutkový stav veci a a tento aj po právnej stránke správne posúdili. Žalovaný sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, ktoré uviedol vo svojom odvolaní. Krajský súd mal za to, že napadnuté rozhodnutie i postup žalovaného bol z pohľadu žalobných dôvodov v súlade so zákonom a nakoľko námietky žalobcu, neodôvodňujú zrušenie napadnutého rozhodnutia, preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

II

Zhrnutie odvolacích dôvodov žalobkyne

Rozsudok krajského súdu napadla žalobkyňa v celom rozsahu včas podaným odvolaním z dôvodu, že mala za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ale najmä rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z úplne nesprávneho právneho posúdenia veci. Nevylúčila, že konanie na prvom stupni bude mať na základe posúdenia druhostupňového súdu taktiež inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci napadnutého rozhodnutia. Najvyšší súd SR žiadala, aby napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Podľa žalobkyne je zrejmé, že rozhodnutiami Obvodného pozemkového úradu Trnava K2004/01142 zo dňa 08.07.2004, K2004/01142a zo dňa 01.10.2004 a K2004/01142b zo dňa 01.10.2004 bol v plnom rozsahu vyčerpaný predmet reštitučného konania.

Sporná situácia vznikla na základe známeho nález Ústavného súdu SR I. ÚS 123/2010 zo dňa

30.06.2010, kde bol vyslovený prelomový právny názor ohľadne vecného uplatňovania zák. č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom. V zmysle uvedeného nálezu ÚS SR mohli vedľajší účastníci počas celého reštitučného správneho konania ukončeného v roku 2004 žiadať navrátenie vlastníctva k všetkým pozemkom, ktoré boli odňaté ich právnym predchodcom, a nie len spoluvlastnícke podiely počítané podľa zákonných dedičských podielov.

Uvedený výklad vôle účastníkov je v rozpore s faktickým stavom, keďže aj vedľajší účastníci v roku 2004 preukázateľne súhlasili s tým, že rozhodnutiami z roku 2004 bol úplne vyčerpaný predmet konania. V opačnom prípade by určite podávali ešte v roku 2004 opravné prostriedky voči reštitučným rozhodnutiam, a ihneď by sa domáhali priznania ďalších pozemkov. Túto skutočnosť nemôže spochybniť ani zmena v ponímaní reštitučného práva, ktorá nastala na základe nálezu Ústavného súdu SR I. ÚS 123/2010 zo dňa 30.06.2010.

Vyčerpanie predmetu konania ešte v roku 2004 preukazuje napr. aj list Obvodného pozemkového úradu v Trnave zo dňa 26.05.2009, kde sa vôbec neuvádza, že predmet konania ešte nebol vyčerpaný a budú vydané aj ďalšie reštitučné rozhodnutia. Taktiež v konaní 36C/46/2006 pred Okresným súdom Trnava, ktoré bolo právoplatne ukončené dňa 15.07.2010 (kde konajúci súd priznával finančnú náhradu za pozemky, ktoré nebolo možné vydať vedľajším účastníkom v zmysle reštitučných rozhodnutí z roku 2004), nebola vôbec uvádzaná skutočnosť, že predmet reštitučného konania nebol ešte vyčerpaný a budú vydané ďalšie reštitučné rozhodnutia o priznaní vlastníctva k ďalším pozemkom.

V ďalšom poukázala na stanovisko žalovaného zo dňa 23.01.2014, ktoré bolo doručené zrejme všetkým okresným úradom na území SR, v ktorom sám žalovaný argumentuje, že žiadosť o „dovydanie“ pozemkov mala byť posúdená ako nový návrh na začatie konania, resp. nové podanie vo veci, ktoré je nutné s ohľadom na ustanovenie § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. považovať za oneskorene podané.

Podľa názoru žalobkyne bol prvostupňový súd povinný sa vysporiadať tiež s uvedeným stanoviskom žalovaného zo dňa 23.1.2014, ktoré je v úplnom rozpore s vyjadreniami žalovaného v konaní, a podľa ktorého mala byť žalobkyňa v plnom rozsahu úspešná.

Vzhľadom na uvedené, žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III

Zhrnutie vyjadrenia žalovaného k odvolaniu žalobkyne

Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne vyjadril v podaní zo dňa 16.12.2015, v ktorom uviedol, že žalobkyňa v odvolaní neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli predmetom prerokovania sporu na ústnom pojednávaní. Vyjadril názor, že krajský súd sa vysporiadal so všetkými skutočnosťami uvedenými v žalobe (ktoré sú podľa jeho právneho názoru, prezentovaného na pojednávaní, ako i názoru súdu vyjadreného v rozsudku č. 5S 44/2014-99 zo dňa 21.07.2015 účelové z dôvodu zamietnutia žiadosti žalobkyne z roku 2008 na zámenu pozemkov), správne posúdil a vyhodnotil jednotlivé dôkazy na základe čoho aplikoval jednotlivé zákonné ustanovenia. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadal, aby najvyšší súd potvrdil rozsudok krajského súdu.

IV

Právny názor NS SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny; preto ho po preskúmaní opodstatnenosti odvolacích dôvodov postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 31.05.2017 potom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej

stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, t. j. najmä s hmotnoprávnymi a procesnými administratívnymi predpismi. V intenciách ustanovenia § 244 ods. 1 O.s.p. súd preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu, podľa procesných a hmotno-právnych noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom prepísané náležitosti, ak sa na takéto konanie vzťahuje zákon o správnom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok, ktorým krajský súd zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu, ktorým žalovaný zrušil rozhodnutie správneho orgánu, ktorým bolo v mimo odvolacom konaní zrušené rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, ktorým bolo rozhodnuté o navrátení vlastníckeho práva k pozemkom, a preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, ako aj rozhodnutie vydané v mimo odvolacom konaní a rozhodnutie o navrátení vlastníckeho práva a konanie im prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Je nutné zdôrazniť, že podľa ustálenej súdnej judikatúry (najmä nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II ÚS 127/07-21, alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 6Sžo 84/2007, sp. zn. 6Sžo 98/2008, sp. zn. 1Sžo 33/2008, sp. zn. 2Sžo 5/2009 či sp. zn. 8Sžo 547/2009) nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy.

V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania rozhodnutia žalovaného, je otázka správneho zistenia rozhodujúcich skutočností a dostatočného rámca podkladov pre naplnenie zásady materiálnej pravdy v ďalšom procese aplikácie hmotného práva.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa vo svojom odôvodnení následne obmedzí iba na doplnenie svojich doplňujúcich zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 125/2014-430 zo dňa 17.01.2014, ktorým bolo zrušené rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Trnave sp. zn. OPÚ-B2013/00165 zo dňa 17.09.2013, ktorým bolo v mimo odvolacom konaní zrušené rozhodnutie

Obvodného pozemkového úradu v Trnave, odboru prvostupňového rozhodnutia č. j. K2013/00952 zo dňa 07.05.2013, ktorým bolo rozhodnuté o navrátení vlastnícke právo k pozemkom.

Dňa 24.06.2004 si žiadatelia (pribratí účastníci) ako oprávnené osoby uplatnili na Obvodnom pozemkovom úrade v Trnave (ďalej len „pozemkový úrad“) nárok na navrátenie vlastníctva v zmysle ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. po pôvodnom vlastníkovi - Z. E. a G. E. k pozemkom v katastrálnom území I., pôvodne vedené v Pk. vl. č. 777, 780, 1354 a 4089. Rozhodnutiami č. j. K2004/01142 zo dňa 08.07.2004, K2004/01142a zo dňa 01.10.2004, K2004/01142b zo dňa 01.10.2004 pozemkový úrad rozhodol o uplatnenom nároku na podiely pôvodných vlastníkov.

Na podklade žiadosti žiadateľov zo dňa 18.04.2013 (doručenej správneho orgánu dňa 22.04.2013) o vydanie rozhodnutia podľa zákona 503/2003 Z. z. o časti podielu pôvodnej vlastníčky Z. E., ktorý nebol v predchádzajúcom konaní vybavený, s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 123/2010 zo dňa 30.06.2010, pozemkový úrad rozhodnutím č. j. K2013/00952 zo dňa 07.05.2013 rozhodol o navrátení vlastníckeho práva k pozemkom v katastrálnom území I. na LV č. XXXX, parc. č. 10138/34, 10138/44, 10138/211, 10138/217 a 10138/219 oprávneným osobám - E. a X. E., každému z nich v podiele 64757/857816 ku každému z uvedených pozemkov. Zároveň im priznal právo na náhradu za pozemky, ku ktorým pre zákonné prekážky nebolo možné navrátiť vlastníctvo - pozemky v katastrálnom území I., Pk. vl. 777 v podiele 7/64, Pk. vl. 780 v podiele 64757/857816, Pk. vl. 1354 v podiele 437/8600 a Pk. vl. 4089 v podiele 1/4. Svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na spomínaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorého sa oprávneným osobám, ktoré si uplatnili nárok podľa zákona navráti vlastníctvo k celému podielu pôvodného vlastníka, nie iba časť prislúchajúca podľa právnej nástupnosti.

Na podnet X. O. (pôvodný žalobca) preskúmať rozhodnutie pozemkového úradu č. j. K2013/00952 zo dňa 07.05.2013 v mimo odvolacom konaní z dôvodu, že správny orgán už rozhodol o nárokoch oprávnených osôb a žiadosť oprávnených osôb zo dňa 22.04.2013 je tak novým samostatným návrhom na začatie konania, bolo vydané rozhodnutie pozemkového úradu č. OPÚ-B2013/00165 zo dňa 17.09.2013 zrušujúce preskúmané rozhodnutie s odôvodnením, že správny orgán vydaním rozhodnutia na základe žiadosti oprávnených osôb podanej po lehote stanovenej zákonom porušil ustanovenie § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z.

Na podklade opravného prostriedku oprávnených osôb žalovaný správny orgán správne rozhodnutie vydané v mimo odvolacom konaní zrušil. Svoje rozhodnutie odôvodnil argumentáciou, že oprávnené osoby uplatnili reštitučný nárok na vrátenie vlastníctva k pozemkom po svojich právnych predchodcoch, pričom sami nešpecifikovali veľkosť podielov k nehnuteľnostiam, ku ktorým by im malo byť navrátené vlastníctvo alebo rozhodnuté o priznaní nároku na náhradu, preto mal za to, že o predmete reštitučného nároku, súčasťou ktorého je aj stanovenie zákonom zodpovedajúceho podielu na tomto predmete, musí riadne a nepochybne rozhodnúť správny orgán. Doplnil, že vo svetle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS SR 123/2010 zo dňa 30.06.2010, nemožno oprávneným osobám uprieť snahu, že sa listom zo dňa 18.04.2013 aktívne domáhali rozhodnutia o celej ich žiadosti zo dňa 24.06.2004.

Krajský súd po preskúmaní žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného dospel k záveru, že správne orgány dostatočne zistili skutkový stav veci a tento aj po právnej stránke správne posúdili. Žalovaný sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, ktoré uviedol vo svojom odvolaní. Súd mal ďalej za to, že napadnuté rozhodnutie i postup žalovaného bol z pohľadu žalobných dôvodov v súlade so zákonom a námietky žalobcu neodôvodňujú zrušenie napadnutého rozhodnutia, preto žalobu žalobkyne zamietol.

Vzhľadom na uvedené ustálil odvolací súd, že pre účely odvolacieho konania je kľúčovou otázkou posúdenia charakteru žiadosti oprávnených osôb zo dňa 18.04.2013 o vydanie rozhodnutia podľa zákona 503/2003 Z. z., ktorú žalobkyňa považuje za novú žiadosť o navrátenie vlastníctva podanú po lehote, zatiaľ čo žiadatelia ju považujú len za korešpondenciu, ktorou sa snažili dosiahnuť vydanie meritórneho

rozhodnutia o celom obsahu ich pôvodnej žiadosti zo dňa 24.06.2004.

Preskúmaním vecí odvolací súd zistil, že žalobca (právny predchodca žalobkyne) nielen v rámci správneho konania, ale aj v žalobe proti rozhodnutiu a postupu žalovaného namietal, že podanie oprávnených osôb zo dňa 22.04.2013 nemožno považovať za návrh na obnovu reštitučného konania, ale bez pochyb za nový samostatný návrh na začatie konania vo veci navrátenia vlastníctva k pozemkom, ktorý bol podaný po lehote ustanovenej v § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003, preto vyhodnotil napadnuté rozhodnutie žalovaného za nezákonné, keď zrušil rozhodnutie vydané v mimo odvolacom konaní rušiace prvostupňové rozhodnutie, ktorým sa priznalo právo na náhradu za spoluvlastnícke podiely pôvodných vlastníkov, nakoľko sa pozemkový úrad s celým predmetom konania vysporiadal v predchádzajúcich reštitučných rozhodnutiach, ktorými celkom vyčerpал predmet konania. Správny orgán sa v rozhodnutí pri riešení tejto otázky odvoláva na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 123/2010 zo dňa 30.06.2010, ktorý však podľa žalobcu nemožno v tomto konaní aplikovať.

Z obsahu návrhu pribratých účastníkov (oprávnených osôb) zo dňa 24.06.2004 odvolací súd vyvodil, že si ako dediči uplatnili nárok na vrátenie vlastníctva k pozemkom presne v návrhu uvedeným, avšak bez toho, aby konkrétne špecifikovali výšku ich podielu. V žiadosti o vydanie rozhodnutia zo dňa 18.04.2013 na základe nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 123/2010 zo dňa 30.06.2010 žiadali o vydanie rozhodnutia o zatiaľ neriešenej časti podielu Z. E. k predmetným nehnuteľnostiam, ktorá nebola v predchádzajúcom konaní vybavená.

Podľa § 5 ods. 1 <. zákona č. 503/2003 Z. z. <. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. <. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z. z.“), právo na navrátenie vlastníctva k pozemku môže uplatniť oprávnená osoba do 31. decembra 2004 na obvodnom pozemkovom úrade, v ktorého obvode vlastnila pozemok, a zároveň preukáže skutočnosti podľa § 3. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne.

Podľa § 5 ods. 2 <. zákona č. 503/2003 Z. z. <. rozhodnutie o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 2 a 3 vydá obvodný pozemkový úrad.

Podľa § 5 ods. 3 <. zákona č. 503/2003 Z. z. <. na konanie podľa odseku 2 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

Odvolací súd konštatuje, že je nesporné, že sa žiadatelia (oprávnené osoby) v návrhu zo dňa 24.06.2004 domáhali navrátenia vlastníctva k pozemkom v katastrálnom území I., Pkn. vl. č. 777, 780, 1354 a 4089 po pôvodných vlastníkoch Z. a G. E.. Svojím návrhom tak prejavili vôľu nadobudnúť vlastnícke právo k pozemkom špecifikovaným v návrhu po pôvodných vlastníkoch. Žiadosťou zo dňa 18.04.2013 sa domáhali rozhodnutia o zvyšku predmetu konania, o ktorom nebolo doposiaľ rozhodnuté.

V tejto súvislosti je nevyhnutné poukázať na rozdiel medzi dispozičnou zásadou, ktorou je ovládané sporové konanie pred súdmi a vyhľadávacou zásadou, ktorou je ovládané administratívne konanie. V danom prípade pozemkový úrad správne aplikoval vyhľadávaciu zásadu a ústavne konformný výklad, ktorý aj riadne a podrobne zdôvodnil s ohľadom na osobitný charakter reštitučných vecí. Pri reštituciách sa uplatňoval princíp administratívne beneficium cohaesionis (dobrodenie súvislosti v prospech reštituenta) s cieľom dosiahnuť navrátenie vlastníctva v celkoch, bez vytvárania zostatkových režimov spoluvlastníctva so štátom. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 123/2010-48 zo dňa 30.06.2010, bod 14., ktorý uviedol aj žalovaný, tento princíp potvrdil ako „navrátenie do širšej rodiny“.

V súlade s uvedeným prvostupňový správny orgán, po zistení existencie nároku oprávnených osôb, tento im priznal viacerými rozhodnutiami, avšak nie v celom rozsahu. V dôsledku aktivity oprávnených osôb vydal rozhodnutie, ktorým navrátil vlastnícke právo k pozemkom, o ktorých v celistvosti nerozhodol predchádzajúcimi rozhodnutiami.

Z uvedeného pre odvolací súd vyplýva, že ide o okolnosti skutkovo obdobné okolnostiam dotknutým vyššie uvedeným nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky, nakoľko sa pribratí účastníci konania aktívne domáhali reštitučného nároku po Z. a G. E..

Najvyšší súd Slovenskej republiky, rovnako ako správny orgán, vyhodnotil žiadosť pribratých účastníkov (oprávnených osôb) zo dňa 18.04.2013, s prihliadnutím na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 123/2010-48 zo dňa 30.06.2010, za prejav aktivity oprávnenej osoby domáhajúcej sa „celého“ reštitučného nároku, tak ako bol uplatnený pôvodnou žiadosťou zo dňa 24.06.2004. Neobstojí tak námietka žalobkyne, že uvedené podanie je novým podaním, ktoré malo byť podľa § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. s ohľadom na plynutie prekluzívnej lehoty zamietnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že uplatnenie uvedených výkladových pravidiel správnym orgánom v preskúvanom rozhodnutí bolo zákonné. Takýto spôsob výkladu, kedy návrh na vydanie rozhodnutia o nerozhodnutej časti podielu pôvodného vlastníka posúdi ako tzv. „doplnenie“ pôvodnej žiadosti je v reštitučných veciach prípustný a žiadaný, pretože ide o odstránenie krívd zo strany štátu, ktorý pri odstránení krívd postupuje v prospech žiadateľa.

Vo svetle uvedeného dospel odvolací súd k totožným právnym záverom ako krajský súd, a to k záveru o správnom právnom posúdení veci žalovaným. Námietky žalobkyne vyhodnotil odvolací súd za nedôvodné a predovšetkým nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, najmä vzhľadom na skutočnosť, že odvolanie neobsahuje žiadne nové právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Vo svetle uvedeného najvyšší súd konštatuje, že krajský súd dospel k správne záveru, keď žalobu proti rozhodnutiu žalovaného zamietol. Krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými relevantnými námietkami žalobkyne a dospel k správne záveru o správnom právnom posúdení veci žalovaným, čím došlo k vydaniu rozhodnutia v súlade so zákonom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobkyni vzhľadom na jej neúspech v konaní náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalovanému a pribratému účastníkovi zákon priznanie trov konania neumožňuje.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.